

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

3. søndag i adventstiden – 14. desember 2014

Prekentekest: Luk 3, 7-18

Lesetekst I: Jes 40, 1-5

Lesetekst II: Jak 5, 7-8

Et møte med adventstidens dramaturg

Profeten taler

Adventstiden er løftenes og profetenes årstid i kirkeåret. Det er tid for omvendelse og faste, en tid da håpet begynner å leve. Profetene i den gamle pakt forener seg med vår lengsel etter at frelsen skal fullbyrdes. Adventstiden er en profetisk periode i vårt kirkeår. Hele GT kan vi si er en advent til NT. Profetier og bibeltekster som leses i tiden før jul, viser oss lengselen etter Messias.

Jesaja og Jakob

Jesaja skriver at det skal ryddes en vei hjem fra fangenskapet i Babel til Jerusalem og Guds tempel. Endelig skal de kunne dra hjem etter fangenskapet. Men folket er redde. Det er en lang, farefull og vanskelig vei. Jesaja beskriver en trygg og god vei hjem. Gud skal føre sitt folk trygt gjennom ørken og ødemark – områder hvor alt det mennesker setter sin lit til, er tatt fra dem – der alt håp er ute. Der lar Gud det nye spire frem.

Jakob ber oss være tålmodige – til Herren kommer. Han bruker naturen som bilde. Bonden må vente til høsten er moden. Tålmodighet, har vi det? Tar vi julens gleder på forskudd? Herren, julen kommer snart.

”Rydd vei for Herrens komme”

Ørkenprofeten Johannes, som trer frem for oss på den tredje søndag i adventstiden, er adventstidens dramaturg. Johannes er overveldet av Guds hellighet. Gaven og budskapet hans til oss er selvransakelse for at vi skal få øynene opp for at motsetningen til det gode ikke er ondskapen, men likegyldigheten. Johannes viser oss at der synden er stor, der er nåden større.

Johannes er en som ikke snakker om seg selv, men om ham som skal komme. Johannes er den første som gjenkjente Messias. Han taler for at vi skal gjenkjenne den som kommer til oss langs en annen vei enn der flertallet går. Slik kaller adventstiden oss til faste, slik at vi kan lære å skille mellom åndene og velge den smale veien i stedet for den brede.

Advent – forberedelse

Johannes samlet mange mennesker på sine møter ute i ørkenen. Han var tøff i sine meldinger til tilhørerne. Likevel kom de og ville høre, vende om og la seg døpe. Noen trodde Johannes kunne være den ventede Messias. Men Johannes falt ikke for fristelsen til å la seg hylle. Hans oppgave var å rydde vei og peke på Jesus.

Å vise vei til Jesus Messias er også kirken og alle de kristnes oppgave. I adventstiden forbereder vi oss til å ta imot ham.

Advent er en vente- og forberedelsestid. Vi skal forberede oss til jul. Reklamen og kassaapparatene bråker og tar lett all vår oppmerksomhet. Jeg tror det er viktig at vi i denne travle tiden kan ta oss tid til stillhet og til å lytte. Hva er det Johannes vil si oss? Hvem er denne Jesus som vi skal feire om noen dager? Stillhet, ro, tid til lesing og tid til ettertanke er en viktig del av juleforberedelsene. Det er ikke sikkert julen blir mer vellykket om vi ikke har like mange kakesorter og bruker like mange penger som i fjor, selv om det er handelsstandens klare mål.

Tredje søndag i adventstiden minner oss også om at vi som har nok, må dele med dem som ikke har det de trenger. Det er nødvendig å trekke frem denne siden ved Johannes, selv om vi ikke alltid liker å høre det.

Til teksten

- 1. Ormeyngel!** Johannes omtaler sine tilhørere (dåpskandidater) som ormeyngel.
  - Ormeyngel – slangens avkom
  - Slangen i Edens have – djevelen. Giftig, listig, ondskapsfull. Den skapte skille mellom Gud og mennesker.
  - Med ordet ”ormeyngel” peker Johannes på at de, og vi, er smittet av Adams fall – arvesynden.
  - Johannes klare melding var at de ikke kunne lene seg på historien og påberope seg Abraham som far. Det er en falsk sikkerhet.
  - Kan vi slå oss til ro med at vi lever i et kristent land, at vi er døpt og vi er konfirmert?
- 2. Hvordan skal vi slippe unna den kommende vrede?**
  - Johannes treffer oss med sin krasse tale.
  - Johannes viser oss sitt sosialetiske engasjement, sin holdning.
  - Har du to kjortler, kan du gi bort den ene. ”Kjortel” omfatter mer enn et plagg. Vi som har nok, må lære oss å dele med dem som ikke har
  - Til tollerne sa han: Krev ikke mer enn det som er fastsatt.
  - Til soldatene sa han: Bruk ikke posisjonen til å presse penger av noen. Vær fornøyd med lønnen deres.
- 3. Johannes fremsto på en overbevisende måte.**
  - Er dette Messias? spurte tilhørerne.
  - Johannes kunne blitt smigret. Det er fristende å ta æren selv. Men æren tilhører Gud.
  - *”Jeg døper dere med vann. Men det kommer en som er sterkere enn jeg, og jeg er ikke verdig til å løse sandalremmen hans. Han skal døpe dere med Den hellige ånd og ild..”* vers 16.
  - Det var viktig for Johannes å markere sin plass i forhold til Jesus. En disippel var en tjener i så og si alle ting. Men disippel hadde ikke plikt i forhold til rabbiens sandaler.
  - Johannes melding var klar:
    - Jesus er sterkere enn Johannes.
    - Jesus skal døpe med Den Hellige Ånd og ild.
    - Johannes forteller oss hvem som har makt til å holde dom. Jesus har kasteskovlen i hånden.

Bilde fra skuronna. Med kasteskovlen skilte en hveten fra agnene eller klinten fra hveten – som vi sier. Ved å trampe eller slå på halmen løsnet kornet fra agnene. Dette ble kastet i luften. Kornet falt ned, agnene tatt av vinden.

En mulig tolking: Treskeklassen – Israel. Låven – Guds rike. Agnene – ubotferdige mennesker. Hveten - de sant troende som ydmyker seg under Guds veldige hånd. Ilden – helvedes ild – den evige straffen.

- I det siste verset ser vi at Johannes også forkynte budskapet (evangeliet). Slik blir han den siste profet og den første evangelist. Han står midt mellom GT og NT.

Sterke bilder

Slik som Jesus brukte Johannes lignelser. Han brukte svært sterke bilder. Mange vil kanskje bare trekke på skuldrene av slik forkynnelse i dag. Tåler vi å høre vi kallet til omvendelse? Vi hører den oftere enn vi tror, men da fra andre som gjerne bruker sterke ord. Klimabevegelsen og menneskerettighetsbevegelsen er viktige bærere av kallet til omvendelse. Menneskene er i stand til å utrydde seg selv.

Johannes' kall til omvendelse er ikke så ulikt kallet fra klimabevegelsen. Vi kalles til et ansvarlig og barmhjertig liv. Vi kalles til ydmykhet og til å se vår rette størrelse og plass i forhold til skaperverket og i forhold til Gud. At det kommer en dom en dag, er de fleste enige om, enten dommen er utryddelse eller fortapelse.

Det er et dypt alvor i dagens tekst: Dommen, hveten som skal samles i låven og agnene som skal brennes. Det er lett å miste fokus, lett å la frykten få ta overhånd. Hvor er jeg i dette bildet? Hører jeg til blant hveten eller agnene?

Johannes forteller oss hvem som har makt til å holde dom. At Jesus er dommer, gir meg håp. Jesus er krevende, men ikke nådeløs. Jesus er kompromissløs, men ikke ubarmhjertig. Jesus er den eneste dommer jeg uten forbehold kan ta sjansen på å overgi meg til.

Bjørn Theodor Hesselberg

Sokneprest i Hommelvik, Nidaros. Leder av Landsstyret i Den Norske Israelsmisjon.

bjorn.theodor.hesselberg@ntebb.no